

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

Ekim-Kasım-Aralık 2013 Sayı: 09 Cilt: 3 Sonbahar & October-November-December 2013 Issue: 09 Volume: 3 Autumn

www.sstbdergisi.com

ISSN PRINT : 2146-8508 / ONLINE: 2147-1711

BAŞ EDİTÖR

Çetin YAMAN

BAŞ EDİTÖR YARDIMCILARI

Hakan Murat KORKMAZ
Gülten HERGÜNER
Gökşen ARAS
Nur DİLBAZ ALACAHAN
Fatma TEZEL ŞAHİN
Adalet KANDIR

EDİTÖR

Işık BAYRAKTAR

SİSTEM EDİTÖRÜ

Hakan Murat KORKMAZ

ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME EDİTÖRÜ

Gökhan DELİCEOĞLU

SAĞLIK BİLİMLERİ EDİTÖRÜ

Emre YANIKKEREM

SAĞLIK BİLİMLERİ EDİTÖR YARDIMCISI

Saliha ALTIPARMAK

SPOR BİLİMLERİ EDİTÖRÜ

Özgür ÇELİK

SPOR BİLİMLERİ EDİTÖR YARDIMCISI

Ahmet YILDIRIM

ALAN EDİTÖRLERİ

Fahri ERDOĞAN
Ayşe Ferda OCAKÇI
Cem KOPUZ
Ali AYDINLAR
Besim AKIN
C. Avni BABACAN
Cemal AYGIT
Cumhur BİLGİ
Fazilet KAYASELÇUK
İlkin ÇAVUŞOĞLU
İnci ALİCAN
Kadir EMRE AKKUŞ
Mehmet Faik ÖZÇELİK
Nuri BİLGİN
Veli DUYAN
Gülgün ERSOY
Mehmet BAYANSALDUZ
Fatih KILINÇ
Canan ALBAYRAK
Murat ÇİLLİ
Naim DENİZ

TEKNİK EDİTÖR

Burhan Maden

BİREYLERİN SPOR AKTİVİTELERİ VE SAĞLIK ALGISININ İSTATİSTİKSEL OLARAK KIYASLI ORTOPEDİK SAĞLIK ANALİZİ: UYGULAMALI ÖRNEĞİ

Ali Serdar YÜCEL¹, Bülent KILIÇ¹, Murat KORKMAZ², Hayrettin GÜMÜŞDAĞ²

¹Fırat Üniversitesi BESYO

¹Ortopedi Uzmanı

²Güven Grup A.Ş. Finans Yönetmeni

²Hitit Üniversitesi BESYO

Özet: Sporun ve fiziksel aktivitelerin beden ve ruh sağlığı üzerindeki olumlu etkileri bulunmaktadır. Ancak spor aktivitelerine katılan bireylerin gerekli spor ve sağlık bilincine sahip olmadan yaptıkları aktiviteler bu kişilerin sağlığını tehdit edebilir. Bu yüzden bireylere genel anlamda spor bilinci kazandırılmalı ve aktivite öncesinde gerekli sağlık taraması ve bilgilendirmeler yapılarak bireylerin spora katılımı sağlanmalıdır. Bunun yanı sıra bireylerin spor aktiviteleri esnasında meydana gelebilecek yaralanmalarda ve sonrasında da yapması gerekenlerin bilincinde olması ayrı bir öneme sahiptir. Spor aktiviteleri esnasında en sık karşılaşılan spor rahatsızlıklarının başında ortopedik rahatsızlıkların geldiği bilinmektedir. Bu bağlamda öncelikli olarak katılımcıların spor aktivitelerine bağlı olarak sağlık algılarının belirlenmesi ve bazı demografik değişkenlere göre farklılıkların araştırılması çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Ayrıca katılımcıların ortopedik sağlık algıları da değerlendirilmiş ve çalışma kapsamında 560 kişiye anket uygulanmıştır. Katılımcılardan elde edilen anket verileri PASW Statistic 18.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Güvenirlilik analizi sonucunda 0.950 Cronbach's Alpha katsayısı elde edilmiştir. Analiz kapsamında, betimleyici istatistikler, güvenirlik analizi, chi square, ANOVA, Man-Whitney-U, Kruskal Wallis, testlerinden yararlanılmıştır. Yapılan araştırma sonunda katılımcıların cinsiyet, eğitim ve kurum değişkenine göre spor aktivitelerine yönelik bazı maddelere ilişkin algılamalarında farklılıklar tespit edilmiştir. Yaş değişkenine göre bir farklılık bulunmamıştır. Ayrıca kronik ve fiziksel sorun yaşama, daha fazla uzman görüşüne başvurma konusu ve daha fazla ortopedik sorunlara neden olma konusu ile birbirinden bağımsız bulunmuştur. Spor planlaması ile sorun yaşanması durumunda müdahale konuları ise kronik fiziksel sorun yaşama durumundan bağımsız değildir.

Anahtar Kelimeler : Ortopedi, Sağlık, Algı, Aktivite, Birey, Spor, Rahatsızlık, Fiziksel Sorun

A STATISTICAL AND COMPARATIVE ORTHOPEDIC HEALTH ANALYSIS: SPORTS ACTIVITIES AND HEALTH PERCEPTION: AN APPLIED STUDY

Abstract: Sports and exercises have positive effects on physical and mental health. However, sports exercises that are done without acquiring the necessary knowledge on sports and health might be harmful to human health. For this reason, prior to the activities, individuals should receive health screening tests and be informed to make them acquire consciousness in general terms and to motivate them to take part in sports activities. Further to this, it is of prime importance for the individuals to be aware of the sports injuries experienced during the activities and the precautions to be taken. One of the most widespread health problems encountered during the sports activities is orthopedic disorder. Within this frame, the main objective of the study is to determine the the participants' health perceptions of the sports activities and to study the differences according to some demographical variables. In addition to this, the participants' orthopedic health perceptions have also been analysed and a questionnaire has been distributed to 560 individuals within the scope of the study. Data got from the participants have been analysed with PASW Statistic 18.0 packaged software. At the end of the reliability analysis Cronbach's Alpha coefficient has been 0.950. Descriptive statistics, reliability analysis, chi square, ANOVA, Man-Whitney-U, and Kruskal Wallis tests have been used in the study. According to the results of the study, with regard to the participants' gender, education, and institution variables, some differences, related to their perceptions of the items concerning the sports activities, have been detected. However, there have been no differences in the age variable. It has been observed that the topics of experiencing chronic and physical problems, and consulting more physicians, and causing more orthopedic problems have been independent of each other. On the other hand, the topics of sports planning and treatment, and the topics of chronic problem experiencing have not been independent of each other.

Key Words : Orthopedics, Health, Perception, Activity, Individual, Sports, Illness, Physical Problem

GİRİŞ

Günümüzde spor büyük bir sosyal olgu haline gelmiştir. Spor, bilimsel esaslara uyarak yapılan planlamalarla önemli bir sektör olarak gelişimini sürdürmektedir. Ayrıca sağlık açısından önemli olan düzenli egzersiz yapma alışkanlığını kazanma şeklinde değerlendirilebilir (Açıkada ve Ergen, 1990; Kuru, 2000).

Her geçen gün, düzenli yapılan bedensel egzersizlerin sağlık için önemi daha çok belirginleşmektedir. Egzersizler; kasların, kemiklerin, eklemlerin, kalp-damar sistemi ve fonksiyonlarının en uygun şekilde çalışmasını sağlamaktadır (Akgün, 1986). Son dönemlerde yapılan araştırmaların sonuçları ise

sporun bireyin sağlığı ve iyi oluşu üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu göstermektedir (Hall, 2011).

İnsanların sağlık amaçlı gerçekleştirdikleri spor aktivitelerinin bilinçli yapılmasının olası yaralanma ve sakatlıkların önüne geçebileceği bilinmektedir. Spor sağlıklı bir yaşam sürdürebilmenin en önemli gereklerinden biridir. Ancak spor yaparken bilinçli hareket etmek büyük önem taşımaktadır. Spor aktiviteleri esnasında yapılan yanlış hareketler, kas ve eklemlerdeki aşırı zorlamalar, çarpma ve düşmeler sakatlıklara neden olabilmektedir. Bununla birlikte, meydana gelen spor yaralanmalarından sonra da bilinçli hareket edilmesi kişinin daha hızlı iyileşmesi ve spor aktivitelerine dönüşünü kolaylaştıracaktır.

Spor için talep oluşturulması ve spora olan talebin artırılması toplumda spor yapanların sayısını arttırmak suretiyle halk sağlığının seviyesini yükselttiğinden, ülkeler bir sosyal tutundurma faaliyeti ile sporu yaygınlaştırmaya çalışmaktadırlar. Ülkeler bu faaliyetlerinde kısa vadeli bir kâr peşinde olmayıp, sağlıklı bir toplum oluşturmayı amaçlamaktadırlar (Seraslan, 1990: 7).

Bununla beraber, bireylerde sağlıklı yaşam bilincinin gelişmesi, yaşam tarzının iyileştirilmesi ve riskli davranışlardan kaçınarak bu konuda olumlu davranışları benimsemesi beklenir (Ünal ve Mengütay, 2009: 254). Kişilerin spor konusundaki tutumlarının belirlenmesi ve var olan bu tutumlar doğrultusunda davranışlarının değiştirilmesi hedeflenmelidir. Değişme küçük veya büyük boyutlu, önemli veya önemsiz olabilir. Önemli olan değişimin toplum üzerinde yarattığı etkidir (Kotler, Roberto and Nancy, 2002).

insan sağlığı üzerinde pek çok olumlu etkileri vardır. Teknolojik gelişmeler günümüzün en önemli sorunlarından biri olan “hareketsiz yaşam” kavramını ortaya çıkarmıştır. Bununla beraber, yoğun çalışma temposu, halka açık tesis yetersizlikleri, ulaşım vb. birçok etkene bağlı olarak insanlar fitness merkezleri ve halı sahalarda spor yapmaya yönelmişlerdir. Hatta yeni yapılan birçok konut projesinde de fitness ve halı saha tesisleri yerini almıştır. Günlük iş stresi ve hareketsizlikten biraz olsun uzaklaşmak isteyen insanların bu tesislerden sıkça faydalandıkları görülmektedir.

Ayrıca son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de sportif aktiviteler oldukça önem kazanmıştır. Spora büyük maddi yatırımların yapılması, beraberinde sporculardan da üst düzeyde performans beklentisini gündeme getirmiştir. Kısa

süre içinde başarı beklentisi, sporcuların sezona fiziksel ve ruhsal yönden hazırlanamadan maçlarda yer almasına neden olmaktadır. (Bektaşer, 2013) Günümüzde sporla uğraşanların sayılarının artması, antrenmanların sıklaşıp yoğunlaşmasıyla birlikte, alt yapı tesislerinin yetersiz veya hiç olmayışı, gerekli araç gereçlerin bulunmayışı ve sporun kısmen bilinçsizce uygulanışı spor sakatlıklarının oluşmasına neden olmaktadır (Polat ve ark. 2010). Sağlık amaçlı olarak farklı ortamlarda yapılmak istenen spor aktivitelerinin olumlu etkileri yanında insanların kısa ya da uzun süreli rahatsızlıklarla karşılaşacakları sonuçlar doğurabildiği bir gerçektir.

Spor yaralanmalarının sebepleri arasında yorgunluk ve aşırı yüklenme, önceden geçirilmiş ve tam tedavi edilmemiş yaralanmalar, soğuk, aşırı gerilme, spor araç ve gereçlerinde yetersizlik, bedensel hazırlığın tam olmaması, ısınma eksikliği ve hastalıklar gibi pek çok faktör sayılabilir (akt: Sakallı, 2008: 145). Ayrıca, yaş, cinsiyet, fiziksel yapı, spora uygunluk, psiko-motor gelişim ve psiko-sosyal nedenler de spor yaralanmalarına neden olan etmenler arasındadır (Aydın 2006). Bu etkenlerden kaynaklanan spor sakatlıkları içerisinde ise ortopedik rahatsızlıklar yaygın olarak görülmektedir.

Spor yaralanmaları çoğunlukla üst ekstremité ve alt ekstremité bölgelerinde ortaya çıkmaktadır. Üst ekstremité bölgelerinde omuz ve akut omuz yaralanmaları, dirsek ve akut dirsek yaralanmaları, Acromioclavicular burkulmalar, Clavicle kırılmaları, Glenohumeral çıkıkları, sıklıkla ortaya çıkmaktadır (Kocher ve ark., 2000; Nowak ve ark., 2000; Lawton ve ark., 2002; Nichols, 1996'den akt: Sakallı, 2008: 146).

Alt ekstremitte bölgelerinde ise akut/kronik kalça ve pelvis yaralanmaları, akut uyluk ve bacak yaralanmaları ile bu bölgelerde kasılma ve gerilme, kırık ve exertional compartment sendromu, akut diz yaralanmaları ve bu bölgede Anterior cruciate ligament ve Medial Collateral Ligament incinmesi, menisküs yırtığı, Patellar çıkıklar, akut ayak ve ayak bileği yaralanmaları ile bu bölgelerde kırılma, burkulma ve çıkma şeklinde ortaya çıkmaktadır (Boyd ve ark., 1997; Anderson, 2002; Beaty, 2001; Anderson, 1991; Iobst ve Stanitski, 2000). Bununla birlikte sporda lomber disk yaralanmaları da sıklıkla görülür (akt: Sakallı, 2008: 146). Bireylerin spora başlamadan önce yapılarına uygun branş seçmesi ve spor aktiviteleri öncesinde temel spor bilgilerini alması önemlidir. Ayrıca spor aktiviteleri öncesi ve esnasında alınacak önlemlerle spor sakatlıklarının önüne geçilebileceği söylenebilir.

Bireylerin spor ve özveri konularında bilinçlendirilmesi, beslenmesi, sosyal hayatına dikkat etmesi ve zararlı alışkanlıklardan uzak durması konularında fikir sahibi olması gerekir. Ayrıca yapılan spor dalı ile ilgili kurallar, kullanılan malzemeler, önemli teknik ve taktik bilgiler, yaptığı branş ile ilgili tüm konularda aktarılmalıdır. Unutulmamalıdır ki spor yapan kişi yaptığı işi ne kadar iyi ve bilinçli yaparsa spor yaralanmaları da o ölçüde en aza indirgenecektir (Ersoyol, 2011: 17).

Spor aktiviteleri ve sağlık algısı kapsamında önemli konulardan biri de aktiviteye katılan birey ile doktor, fizyoterapist veya spor hekimi arasında kurulacak olan güven ilişkisidir. Bu ilişki bireyin daha sağlıklı bir iyileşme süreci geçirmesine ve fizyolojik ve psikolojik olarak aktivitelere hazır duruma gelmesine katkı sağlayacaktır. Aksi

durumda ise birey tekrar bir sakatlık ile karşı karşıya kalabilecektir.

Özellikle ülkemiz gibi az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde spor önemli bir dinamiği oluşturur. Ülkemiz insanının spor ile olan ilişkisi genelde izleyici, taraftar boyutundadır. Sporun insan sağlığı ve insan gelişimi için ne oranda önemli olduğunun bilincine ülkemizde varılmamıştır (www.sporbilim.com).

Spora katılım öncesi yapılacak değerlendirme hizmeti çoğunlukla sağlık hizmetini verenlerin üzerine düşmektedir. Spora katılım öncesi değerlendirmelerinin şekil ve içeriği uygulamayı sağlık elemanlarının yapmasına karşın çoğunlukla spor yöneticilerinin yönlendirmesiyle yürütülmektedir (Wingfield, 2004). Spor aktivitelerine katılacak olan bireylerde spor ve sağlık bilinci oluşturulmasının toplumda “spor kültürü” kavramının da gelişmesine katkı sağlayacağı söylenebilir. Toplumdaki bireylere spor ve sağlık ilişkisinin doğru ve erken yaşlarda aktarılması önem taşımaktadır. Bu konuda merkezi ve yerel yönetimlerin gerçekleştirmesi gereken en önemli adımlardan birinin sporcu ve halk sağlığı merkezlerinin kurulması olduğu düşünülebilir. Bu merkezler sayesinde toplumdaki tüm bireylere spor ve sağlık bilinci konusunda gerekli bilgilendirmeler sağlanıp uygulamalar takip edilerek daha sağlıklı ve aktif bir toplum meydana getirilebilir. Ayrıca bu merkezlerde spor alanında uzman doktorlar ya da spor hekimlerinin görev alması da üzerinde durulması gereken konulardan biridir. Bu çalışma ile uygulamaya katılan bireylerin spor ve sağlık bilinci konusundaki bilgi düzeyleri ölçülmeye çalışılmış, özellikle sporda sık meydana gelen ortopedik rahatsızlıklar konusundaki görüş ve

uygulamalarına ilişkin görüşleri saptanmıştır. Bu çalışmanın, toplumu oluşturan bireylerin spor yaparak daha sağlıklı olmasının ön adımlardan biri olan spor ve sağlık bilincinin tüm bireylere verilmesinde yol gösterici olacağı ve literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç, Kapsam ve Yöntem

Yapılan araştırmanın evrenini İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Elazığ, Tekirdağ ve Çorum İlleri oluşturmaktadır. Katılımcıların tamamına anket formları mail yolu ile gönderilmiş ve rast gele seçilmek üzere katılımcılar belirlenmiştir. Kullanılan anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde 21 5’li likert ölçekli soru ikinci bölümde ise katılımcıların demografik özelliklerine yönelik sorular bulunmaktadır. Araştırma kapsamında evren içerisinde bulunan ve araştırma örneklemini oluşturan 289 özel ve kamuya ait spor merkezi yer almaktadır. Bu çalışmada kullanılan anket formu daha önceden kullanılmadığı için öncelikli olarak bir ön test “güvenirlilik geçerlilik” analizine tabi tutulmuştur. Ön test uygulamasına İstanbul ve Ankara illerinde bulunan 11 spor merkezindeki sportif aktivite yapan bireyler katılım göstermiştir. Ön test araştırmasına 85 birey katılmıştır. Bu katılımcılardan elde edilen veriler Cronbach’s alpha analizine tabi tutulmuş ve geçerlilik güvenirlik analizi sonucunda 0.872 kat sayısı elde edilmiştir. Elde edilen bu kat sayı çalışmada kullanılan formun oldukça güvenilir olduğunu göstermiştir. Genel araştırma içerisinde toplam 2741 anket formu dağıtılmıştır. Fakat geri dönen anketlerin 560 adedi analize uygun bulunmuştur. Anket yoluyla katılımcıların demografik profilleri, spor aktiviteleri ve buna bağlı sağlık algılarının ne yönde olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Oluşturulan soruların

güvenilirliği için Cronbach’s alpha analizi uygulanmıştır. Araştırma öncesinde kullanılacak anket hakkında 5 spor bilimlerinden uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu uzmanların 2’si antrenman spor bilimci, 2 ortopedi ve 1 fizyoterapist tıp uzmanı disiplinlerinden akademisyenlerdir. Ayrıca ön test uygulaması sırasında yine kullanılan anket formu bir ölçme değerlendirme ve psikoloji uzmanına gönderilerek görüş bildirmeleri talep edilmiş, geri dönüş sonucunda uzmanların anket formu ve ölçek sorularının araştırmaya uygun olduğu görüşü belirlenmiştir.

Analiz kapsamında, betimleyici istatistikler, güvenirlik analizi, chi square, ANOVA, Man-Whitney-U, Kruskal Wallis testlerinden yararlanılmıştır.

Verilerin Analizi:

Anket uygulaması sonucu elde edilen veriler PASW 18.0 paket programında analiz edilmiştir. Analiz kapsamında betimleyici istatistikler, güvenirlik analizi, chi square, ANOVA, Man-Whitney-U, Kruskal Wallis testleri yapılmıştır.

DEMOGRAFİK İSTATİSTİKLER:

Katılımcıların %39’u 18-25, %24’ü 26-35, %28’i 36-45 yaş aralığında, %10’u ise 46 yaş üzerindedir. %44’ü Kadın, %56’sı Erkek’tir. Medeni durumlarına bakıldığında, %71’inin Evli, %29’unun Bekar olduğu görülmektedir. %24’ü İlköğretim, %40’ı Lise, %36’sı Lisans ve üzeri eğitime sahiptir. %98’i il merkezlerinde, %2’si ise il dışı ilçelerde ikamet etmektedir.

Tablo 1. Katılımcılara ilişkin demografik değişkenler (yaş, cinsiyet, medeni durum, öğrenim durumu, bölge)

Değişkenler		Frekans	%
Yaş	18-25	216	39%
	26-35	132	24%
	36-45	155	28%
	46+	57	10%
Cinsiyet	Kadın	245	44%
	Erkek	315	56%
Medeni durum	Evli	399	71%
	Bekâr	161	29%
Öğrenim durumu	İlköğretim	135	24%
	Lise	226	40%
	Lisans ve üzeri	199	36%
Bulunduğunuz ve yaşadığınız bölgenin konumu	İl merkezi (İl içi ilçeler dahil)	549	98%
	İl dışı ilçe	11	2%

Katılımcıların çalışma istatistiklerine bakıldığında; %68'inin kamu çalışanı, %25'inin Özel sektör çalışanı, %3'ünün işveren, %3'ünün ise bağımsız çalıştığı belirlenmiştir. Katılımcıların %41'i çalışmamakta,

%59'u ise çalışmaktadır. 10 yıldan az çalışanların oranı, %33, 10-19 yıldır çalışanların oranı %21, 20-29 yıldır çalışanların oranı %30, 30 yıl ve üzeri çalışanların oranı %16 olarak belirlenmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların çalışma durumlarına ilişkin demografik değişkenler

Değişkenler		Frekans	%
Çalıştığınız kurum	Kamu	383	68%
	Özel sektör	140	25%
	İşveren	18	3%
	Bağımsız	19	3%
Çalışma hayatı	Çalışmıyorum	228	41%
	Çalışıyorum	332	59%
Çalışma yılı	10 yıldan az	182	33%
	10-19 yıl arası	118	21%
	20-29 yıl arası	170	30%
	30 yıl ve üzeri	90	16%

Katılımcıların %73'ünün herhangi bir kronik veya fiziksel bir sağlık sorunu bulunmazken, %27'si kronik veya fiziksel bir sağlık sorunu yaşamaktadır.

Tablo 3. Katılımcıların “Kronik veya fiziksel bir sağlık sorununuz var mı?” maddesine ilişkin dağılım tablosu

Madde		Frekans	%
Kronik veya fiziksel bir sağlık sorununuz var mı?	Evet	153	27%
	Hayır	407	73%

UYGULAMA VE ANALİZLER:

Güvenilirlik analizi:

Tablo 4. Ölçeğe ilişkin güvenilirlik analizi

Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
,950	21

Güvenilirlik analizi sonucunda Alpha = 0,950 olduğu için 21 maddenin çok yüksek güvenilirlik düzeyinde olduğunu söyleyebiliriz.

Yaş gruplarına göre spor aktiviteleri ve sağlık algısı ANOVA testleri:

H0: Yaş, spor aktiviteleri ve sağlık algısı üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır.

Spor aktiviteleri ve sağlık algısı ile ilgili maddeler incelendiğinde, “Her türlü fiziksel spor aktivitesinde mutlaka uzman görüşü alırım”, “Yaşadığım bazı fiziksel sağlık sorunlarında aldığım uzman hekim görüşleri sorunlarımın hızla giderilmesine katkı ve fayda sağlamaktadır.”, “Spor hekimliği ve ortopedi konusundaki bilinç düzeyi aktif hale getirilmeli, toplum ve bireyler bu konuda bilinçlendirilmelidir.” maddelerine ait Sig değerlerinin 0,05 hata düzeyinden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Buna göre bu maddeler üzerinde yaş'ın herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

Diğer maddelerde ise yaş gruplarının, anlamlı bir farklılaşmaya neden olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Yaş değişkenine göre Spor aktiviteleri ve sağlık algısı karşılaştırması (Anova testi)

Maddeler		Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.
1. Her türlü fiziksel spor aktivitesinde mutlaka uzman görüşü alırım.	Gruplar arası	3,289	3	1,096	1,577	,194
	Grup içi	386,566	556	,695		
	Toplam	389,855	559			
2. Spor salonlarında uygulanan aktiviteler fiziksel açıdan beni tatmin etmiyor.	Gruplar arası	66,567	3	22,189	15,076	,000
	Grup içi	818,317	556	1,472		
	Toplam	884,884	559			

3. Yaşadığım bazı fiziksel sağlık sorunlarında aldığım uzman hekim görüşleri sorunlarımın hızla giderilmesine katkı ve fayda sağlamaktadır.	Gruplar arası	3,320	3	1,107	,833	,476
	Grup içi	738,564	556	1,328		
	Toplam	741,884	559			
4. Rahatsızlığım/şikâyetlerim konusunda doktorumla rahat konuşup sorunlarımı anlatabilmekteyim.	Gruplar arası	24,451	3	8,150	5,786	,001
	Grup içi	783,199	556	1,409		
	Toplam	807,650	559			
5. Spor yaptığım kurum sağlıklı çalışma olanaklarına sahiptir.	Gruplar arası	101,752	3	33,917	20,651	,000
	Grup içi	913,203	556	1,642		
	Toplam	1014,955	559			
6. Yapacağım aktiviteler ile ilgili nereden ve nasıl bilgi alacağımı bilmiyorum.	Gruplar arası	35,713	3	11,904	7,571	,000
	Grup içi	874,200	556	1,572		
	Toplam	909,913	559			
7. Kendime uygun olan fiziksel hareketler konusunda ortopedi uzmanı hekim, spor hekimi veya bu konuda uzmanlığı olan birisinden kendime uygun aktivitelere yönelik bilgileri aldıktan sonra planlamalar yaparım. Bu durumun bana daha fazla fayda sağlayacağına inanırım.	Gruplar arası	264,742	3	88,247	55,785	,000
	Grup içi	879,542	556	1,582		
	Toplam	1144,284	559			
8. Yaşadığım bazı fiziksel sorunlar (özellikle kas ve doku zedelenmeleri) nedeniyle görüş ile tıbbi yardım aldığım fizyoterapist-Ortopedi uzmanı kısa zamanda sorunuma fayda sağlamıştır.	Gruplar arası	154,423	3	51,474	31,549	,000
	Grup içi	907,149	556	1,632		
	Toplam	1061,571	559			
9. Spor hekimliği alanında daha fazla uzman yetiştirilmesi ve sporcu sağlığı merkezlerinin açılmasının önemli olduğunu düşünüyorum.	Gruplar arası	18,850	3	6,283	3,368	,018
	Grup içi	1037,348	556	1,866		
	Toplam	1056,198	559			
10. Yaptığım aktivite ile ilgili gösterdiğim performansız uzman hekim ve ilgili spor uzmanı değerlendirip gerekli bilgiyi tarafıma verir.	Gruplar arası	78,556	3	26,185	16,215	,000
	Grup içi	897,899	556	1,615		
	Toplam	976,455	559			
11. Sağlık Bakanlığı ile ilgili resmi kurumların başta spor aktivitelerinin yapıldığı kurumlara yönelik denetim uygulamalarını artırması ve buna yönelik ortopedi ile fizyoterapist hekim uygulama zorunluluğunu getirmesi gerekir.	Gruplar arası	21,214	3	7,071	4,705	,003
	Grup içi	835,579	556	1,503		
	Toplam	856,793	559			
12. Yaptığım sportif aktivitelerin başta fiziksel ve ruhsal olmak üzere tarafıma bir fayda sağladığını düşünüyorum.	Gruplar arası	48,865	3	16,288	10,595	,000
	Grup içi	854,820	556	1,537		
	Toplam	903,686	559			

13. Yaptığım aktivitelerde daha çok ortopedik rahatsızlıklarla karşılaştım.	Gruplar arası	23,835	3	7,945	6,203	,000
	Grup içi	712,136	556	1,281		
	Toplam	735,971	559			
14. Yaptığım spor uygulamaları ile aktivitelerinde sık sık fiziksel sorunlar (kırık, çıkık vb.) yaşadım.	Gruplar arası	90,917	3	30,306	24,612	,000
	Grup içi	684,619	556	1,231		
	Toplam	775,536	559			
15. Spor uygulamalarının yapıldığı kurumlarda ve işletmelerde yaşanan fiziksel sağlık sorunlarına hemen müdahale edecek uzman hekim (ortopedi) bulundurulması zorunlu hale getirilmiştir.	Gruplar arası	33,772	3	11,257	8,850	,000
	Grup içi	707,212	556	1,272		
	Toplam	740,984	559			
16. Yaşadığım fiziksel sorun nedeni ile artık sportif aktiviteler yapmam imkansız hale geldi.	Gruplar arası	9,701	3	3,234	3,043	,028
	Grup içi	590,855	556	1,063		
	Toplam	600,555	559			
17. Sportif aktiviteler konusunda istenen sağlık raporunda mutlaka ortopedi uzmanı hekim tarafından da görüş ya da bilgi alınması uygun olur. Bu durum ileride yaşanabilecek sorunların da önüne geçilmesine katkı sağlayacaktır.	Gruplar arası	25,665	3	8,555	5,437	,001
	Grup içi	874,907	556	1,574		
	Toplam	900,571	559			
18. Tarafıma uygulanan sportif aktiviteler konusunda gerekli bilgilendirmeye tabi tutulmadım. Bu nedenle yaptığım her türlü sportif aktivite fiziksel anlamda sorun yaşamama neden oluşturdu.	Gruplar arası	34,252	3	11,417	7,057	,000
	Grup içi	899,603	556	1,618		
	Toplam	933,855	559			
19. Yaptığım spor aktivitesi nedeniyle yaşadığım fiziksel soruna uygulanan hekim müdahalesi sonucunda kalıcı rahatsızlık ve fiziksel aktivite sorunu yaşadım.	Gruplar arası	63,302	3	21,101	14,990	,000
	Grup içi	782,633	556	1,408		
	Toplam	845,936	559			
20. Spor hekimliği ve ortopedi konusundaki bilinç düzeyi aktif hale getirilmeli, toplum ve bireyler bu konuda bilinçlendirilmelidir.	Gruplar arası	7,431	3	2,477	1,361	,254
	Grup içi	1012,254	556	1,821		
	Toplam	1019,686	559			
21. Sporunun yaşadığı fiziksel sorunlar nedeniyle ortaya çıkan sağlık sorunlarına ilişkin devlet karşılıksız hizmet sunmalı ve bunu sosyal sorumluluk haline getirmelidir.	Gruplar arası	31,545	3	10,515	8,661	,000
	Grup içi	675,027	556	1,214		
	Toplam	706,571	559			

Cinsiyete göre spor aktiviteleri ve sağlık algısı ANOVA testleri:

H0: Cinsiyet, spor aktiviteleri ve sağlık algısı üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır.

Maddelere ait Sig. değerleri incelendiğinde, aşağıdaki maddelerde cinsiyetin anlamlı bir farklılığa neden olduğu belirlenmiştir.

- Spor salonlarında uygulanan aktiviteler fiziksel açıdan beni tatmin etmiyor.
- Rahatsızlığım/şikâyetlerim konusunda doktorumla rahat konuşup sorunlarımı anlatabilmekteyim.
- Yapacağım aktiviteler ile ilgili nereden ve nasıl bilgi alacağımı bilmiyorum.
- Kendime uygun olan fiziksel hareketler konusunda ortopedi uzmanı hekim, spor hekimi veya bu konuda uzmanlığı olan birisinden kendime uygun aktivitelere yönelik bilgileri aldıktan sonra planlamalar yaparım. Bu durumun bana daha fazla fayda sağlayacağına
- Yaşadığım bazı fiziksel sorunlar (özellikle kas ve doku zedelenmelerinde) nedeniyle görüş ile tıbbi yardım aldığım fizyoterapist-Ortopedi uzmanı kısa zamanda sorunuma fayda sağlamıştır.
- Yaptığım aktivite ile ilgili gösterdiğim performans uzman hekim ve ilgili spor uzmanı değerlendirip gerekli bilgiyi tarafıma verir.

- Yaptığım spor uygulamaları ile aktivitelerinde sık sık fiziksel sorunlar (kırık, çıkık vb.) yaşıyorum.
- Spor uygulamalarının yapıldığı kurumlarda ve işletmelerde yaşanan fiziksel sağlık sorunlarına hemen müdahale edecek uzman hekim (ortopedi) bulundurulması zorunlu hale getirilmelidir.
- Yaşadığım fiziksel sorun nedeni ile artık sportif aktiviteler yapmam imkansız hale geldi.
- Sportif aktiviteler konusunda istenen sağlık raporunda mutlaka ortopedi uzmanı hekim tarafından da görüş ya da bilgi alınması uygun olur. Bu durum ileride yaşanabilecek sorunların da önüne geçilmesine katkı sağlayacaktır.
- Tarafıma uygulanan sportif aktiviteler konusunda gerekli bilgilendirmeye tabi tutulmadım. Bu nedenle yaptığım her türlü sportif aktivite fiziksel anlamda sorun yaşamama neden oluşturdu.
- Spor hekimliği ve ortopedi konusundaki bilinç düzeyi aktif hale getirilmeli, toplum ve bireyler bu konuda bilinçlendirilmelidir.
- Sporcunun yaşadığı fiziksel sorunlar nedeniyle ortaya çıkan sağlık sorunlarına ilişkin devlet karşılıksız hizmet sunmalı ve bunu sosyal sorumluluk haline getirmelidir.
- Diğer maddelerde ise yaş gruplarının, anlamlı bir farklılaşmaya neden olmadığı görülmektedir.

Tablo 6. Cinsiyet değişkenine göre Spor aktiviteleri ve sağlık algısı karşılaştırması (Anova testi)

Maddeler		Kareler	df	Kareler	F	Sig.
		Toplamı		Ortalaması		
1. Her türlü fiziksel spor aktivitesinde mutlaka uzman görüşü alırım.	Gruplar arası	,949	1	,949	1,362	,244
	Grup içi	388,906	558	,697		
	Toplam	389,855	559			
2. Spor salonlarında uygulanan aktiviteler fiziksel açıdan beni tatmin etmiyor.	Gruplar arası	6,342	1	6,342	4,028	,045
	Grup içi	878,542	558	1,574		
	Toplam	884,884	559			
3. Yaşadığım bazı fiziksel sağlık sorunlarında aldığım uzman hekim görüşleri sorunlarımın hızla giderilmesine katkı ve fayda sağlamaktadır.	Gruplar arası	1,238	1	1,238	,933	,335
	Grup içi	740,646	558	1,327		
	Toplam	741,884	559			
4. Rahatsızlığım/şikâyetlerim konusunda doktorumla rahat konuşup sorunlarımı anlatabilmekteyim.	Gruplar arası	8,952	1	8,952	6,255	,013
	Grup içi	798,698	558	1,431		
	Toplam	807,650	559			
5. Spor yaptığım kurum sağlıklı çalışma olanaklarına sahiptir.	Gruplar arası	,908	1	,908	,500	,480
	Grup içi	1014,047	558	1,817		
	Toplam	1014,955	559			
6. Yapacağım aktiviteler ile ilgili nereden ve nasıl bilgi alacağımı bilmiyorum.	Gruplar arası	33,000	1	33,000	20,999	,000
	Grup içi	876,912	558	1,572		
	Toplam	909,913	559			
7. Kendime uygun olan fiziksel hareketler konusunda ortopedi uzmanı hekim, spor hekimi veya bu konuda uzmanlığı olan birisinden kendime uygun aktivitelere yönelik bilgileri aldıktan sonra planlamalar yaparım. Bu durumun bana daha fazla fayda sağlayacağına inanırım.	Gruplar arası	38,735	1	38,735	19,550	,000
	Grup içi	1105,549	558	1,981		
	Toplam	1144,284	559			
8. Yaşadığım bazı fiziksel sorunlar (özellikle kas ve doku zedelenmelerinde) nedeniyle görüş ile tıbbi yardım aldığım fizyoterapist-Ortopedi uzmanı kısa zamanda sorunuma fayda sağlamıştır.	Gruplar arası	51,505	1	51,505	28,453	,000
	Grup içi	1010,066	558	1,810		
	Toplam	1061,571	559			

9. Spor hekimliği alanında daha fazla uzman yetiştirilmesi ve sporcu sağlığı merkezlerinin açılmasının önemli olduğunu düşünüyorum.	Gruplar arası	6,342	1	6,342	3,371	,067
	Grup içi	1049,857	558	1,881		
	Toplam	1056,198	559			
10. Yaptığım aktivite ile ilgili gösterdiğim performansı uzman hekim ve ilgili spor uzmanı değerlendirip gerekli bilgiyi tarafıma verir.	Gruplar arası	33,615	1	33,615	19,894	,000
	Grup içi	942,841	558	1,690		
	Toplam	976,455	559			
11. Sağlık Bakanlığı ile ilgili resmi kurumların başta spor aktivitelerinin yapıldığı kurumlara yönelik denetim uygulamalarını arttırması ve buna yönelik ortopedi ile fizyoterapist hekim uygulama zorunluluğunu getirmesi gerekir.	Gruplar arası	2,795	1	2,795	1,826	,177
	Grup içi	853,998	558	1,530		
	Toplam	856,793	559			
12. Yaptığım sportif aktivitelerin başta fiziksel ve ruhsal olmak üzere tarafıma bir fayda sağladığını düşünüyorum.	Gruplar arası	1,002	1	1,002	,619	,432
	Grup içi	902,684	558	1,618		
	Toplam	903,686	559			
13. Yaptığım aktivitelerde daha çok ortopedik rahatsızlıklarla karşılaştım.	Gruplar arası	2,976	1	2,976	2,265	,133
	Grup içi	732,996	558	1,314		
	Toplam	735,971	559			
14. Yaptığım spor uygulamaları ile aktivitelerinde sık sık fiziksel sorunlar (kırık, çıkık vb.) yaşıyorum.	Gruplar arası	7,606	1	7,606	5,526	,019
	Grup içi	767,930	558	1,376		
	Toplam	775,536	559			
15. Spor uygulamalarının yapıldığı kurumlarda ve işletmelerde yaşanan fiziksel sağlık sorunlarına hemen müdahale edecek uzman hekim (ortopedi) bulundurulması zorunlu hale getirilmelidir.	Gruplar arası	30,364	1	30,364	23,842	,000
	Grup içi	710,620	558	1,274		
	Toplam	740,984	559			
16. Yaşadığım fiziksel sorun nedeni ile artık sportif aktiviteler yapmam imkansız hale geldi.	Gruplar arası	20,527	1	20,527	19,748	,000
	Grup içi	580,028	558	1,039		
	Toplam	600,555	559			
17. Sportif aktiviteler konusunda istenen sağlık raporunda mutlaka ortopedi uzmanı hekim tarafından da görüş ya da bilgi alınması uygun olur. Bu durum ileride yaşanabilecek sorunların da önüne geçilmesine katkı sağlayacaktır.	Gruplar arası	23,991	1	23,991	15,272	,000
	Grup içi	876,580	558	1,571		
	Toplam	900,571	559			

18. Tarafıma uygulanan sportif aktiviteler konusunda gerekli bilgilen-dirmeye tabi tutulmadım. Bu nedenle yaptığım her türlü sportif aktivite fiziksel anlamda sorun yaşamama neden oluşturdu.	Gruplar arası	9,113	1	9,113	5,499	,019
	Grup içi	924,743	558	1,657		
	Toplam	933,855	559			
19. Yaptığım spor aktivitesi nedeniyle yaşadığım fiziksel soruna uygulanan hekim müdahalesi sonucunda kalıcı rahatsızlık ve fiziksel aktivite sorunu yaşadım.	Gruplar arası	,708	1	,708	,467	,495
	Grup içi	845,228	558	1,515		
	Toplam	845,936	559			
20. Spor hekimliği ve ortopedi konusundaki bilinç düzeyi aktif hale getirilmeli, toplum ve bireyler bu konuda bilinçlendirilmelidir.	Gruplar arası	10,896	1	10,896	6,027	,014
	Grup içi	1008,790	558	1,808		
	Toplam	1019,686	559			
21. Sporçunun yaşadığı fiziksel sorunlar nedeniyle ortaya çıkan sağlık sorunlarına ilişkin devlet karşılıksız hizmet sunmalı ve bunu sosyal sorumluluk haline getirmelidir.	Gruplar arası	8,143	1	8,143	6,506	,011
	Grup içi	698,428	558	1,252		
	Toplam	706,571	559			

Kronik sağlık sorunu yaşama ile Spor aktivitelerine ait maddelerin bağımsızlık testleri:

H0: Kronik sağlık sorunu yaşama ile spor aktivitelerinde uzman görüşüne başvurma konusu birbirinden bağımsızdır.

Asymp. Sig değeri 0,071>0,05 olduğu için H0 hipotezi reddedilemez. Kronik sağlık sorunu yaşama ile spor aktivitelerinde uzman görüşüne başvurma konusu bağımsızdır.

Tablo 7. Kronik Sağlık Sorunu ile uzman görüşü maddelerine ilişkin Ki-kare testi

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8,636 ^a	4	,071
Likelihood Ratio	10,132	4	,038
Linear-by-Linear Association	1,844	1	,174
N of Valid Cases	560		

a. 1 cells (10,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,91.

H0: Kronik sağlık sorunu yaşama ile spor aktivitelerinde uzman görüşüne başvurmak sorunlarının hızla giderilmesine katkı sağlamaktadır görüşü birbirinden bağımsızdır.

Asymp. Sig değeri 0,009<0,05 olduğundan H0 hipotezi reddedilmelidir. Kronik sağlık sorunu yaşama ile spor aktivitelerinde uzman görüşüne

başvurmak sorunlarımın hızla giderilmesinde katkı sağlamaktadır görüşü bağımsız değildir.

Tablo 8. Kronik Sağlık Sorunu ve uzman görüşü ile sorunların giderilmesi maddelerine ilişkin Ki-kare testi

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,439 ^a	4	,009
Likelihood Ratio	14,241	4	,007
Linear-by-Linear Association	10,021	1	,002
N of Valid Cases	560		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6,01.

H0: Kronik sağlık sorunu yaşama ile uzmanlığı olan bir hekimden görüş aldıktan sonra kendime uygun aktivitelerin planlamasını yaparım görüşü birbirinden bağımsızdır.

Asymp. Sig değeri $0,000 < 0,05$ olduğundan H0 hipotezi reddedilmelidir. Kronik sağlık sorunu yaşama ile uzmanlığı olan bir hekimden görüş aldıktan sonra kendime uygun aktivitelerin planlamasını yaparım görüşü bağımsız değildir.

Tablo 9. Kronik Sağlık Sorunu ile uzman görüşüne göre planlama maddelerine ilişkin Ki-kare testi

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	77,876 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	77,564	4	,000
Linear-by-Linear Association	67,148	1	,000
N of Valid Cases	560		

a. 1 cells (10,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,01.

H0: Kronik sağlık sorunu yaşama ile yaptığım aktivitelerde daha çok ortopedik rahatsızlıklarla karşılaşırım görüşü birbirinden bağımsızdır.

ma ile yaptığım aktivitelerde daha çok ortopedik rahatsızlıklarla karşılaşırım görüşü bağımsızdır.

Asymp. Sig değeri $0,333 > 0,05$ olduğundan H0 hipotezi reddedilemez. Kronik sağlık sorunu yaşa-

Tablo 10. Kronik Sağlık Sorunu ile daha çok sorunla karşılaşma maddelerine ilişkin Ki-kare testi

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	4,578 ^a	4	,333
Likelihood Ratio	4,600	4	,331
Linear-by-Linear Association	,326	1	,568
N of Valid Cases	560		

a. 1 cells (10,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,92.

H0: Kronik sağlık sorunu yaşama ile fiziksel sorunlara karşı acil müdahale uzmanı bulundurulmalıdır görüşü birbirinden bağımsızdır.

Asymp. Sig değeri $0,000 < 0,05$ olduğundan H0 hipotezi reddedilmelidir. Kronik sağlık sorunu yaşama ile fiziksel sorunlara karşı acil müdahale uzmanı bulundurulmalıdır görüşü bağımsız değildir.

Tablo 11. Kronik Sağlık Sorunu ile acil müdahale uzmanı bulundurma maddelerine ilişkin Ki-kare testi

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	34,868 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	34,645	4	,000
Linear-by-Linear Association	3,622	1	,057
N of Valid Cases	560		

a. cells (,0%) have 0 expected count less than 5. The minimum expected count is 7,92.

H0: Kronik sağlık sorunu yaşama ile yaşadığım fiziksel soruna uygulanan yanlış hekim müdahalesi sonucunda kalıcı rahatsızlık yaşadım görüşü birbirinden bağımsızdır.

Asymp. Sig değeri $0,06 < 0,05$ olduğundan H0 hipotezi reddedilmelidir. Kronik sağlık sorunu yaşama ile yanlış müdahale sonucu kalıcı fiziksel sorun yaşama ile ilgili görüş bağımsız değildir.

Tablo 12. Kronik Sağlık Sorunu ile yanlış hekim müdahalesi maddelerine ilişkin Ki-kare testi

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14,358 ^a	4	,006
Likelihood Ratio	13,287	4	,010
Linear-by-Linear Association	3,928	1	,047
N of Valid Cases	560		

a. 0 cells (,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7,92.

Eğitime göre spor aktiviteleri hakkındaki görüşler Kruskal Wallis testi:

H0: Eğitim, spor aktivitelerine ait maddeler üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır.

Maddelere ait Asymp. Sig değerleri incelendiğinde, “Her türlü fiziksel spor aktivitesinde mutlaka uzman görüşü alırım”, maddesine ait Asymp. Sig. değerinin 0,05’ten büyük olduğu dolayısıyla bu

maddeye ait hipotezin reddedilemeyeceği belirlenmiştir. Eğitimin bu madde üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmadığı belirlenmiştir.

Diğer maddelere ait Asymp. Sig değerleri ise 0,05’ten küçük çıkmaktadır. Bu maddelere ait hipotezler reddedilmelidir. Dolayısıyla eğitimin bu maddeler üzerinde anlamlı bir farklılığa yol açtığı belirlenmiştir.

Tablo 13. Eğitim ve spor aktivitelerine ilişkin katılımcı görüşleri Kruskal Wallis testi

	1. Her türlü fiziksel spor aktivitesinde mutlaka uzman görüşü alırım.	6. Yapacağım aktiviteler ile ilgili nereden ve nasıl bilgi alacağımı bilmiyorum.	18. Tarafıma uygulanan sportif aktiviteler konusunda gerekli bilgilendirmeye tabi tutulmadım. Bu nedenle yaptığım her türlü sportif aktivite fiziksel anlamda sorun yaşamama neden oluşturdu.	20. Spor hekimliği ve ortopedi konusundaki bilinç düzeyi aktif hale getirilmeli, toplum ve bireyler bu konuda bilinçlendirilmelidir.
Chi-square	,160	44,621	6,459	27,222
Df	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,923	,000	,040	,000

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Öğrenim durumu

Çalışılan kuruma göre spor aktiviteleri hakkındaki görüşler Man-Whitney-U testi:

H0: Çalışılan kurum, spor aktivitelerine ait maddeler üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır.

Maddeler incelendiğinde, “Spor yaptığım kurum sağlıklı çalışma olanaklarına sahiptir” maddesine ait Asymp. Sig. değerinin 0,05’ten ufak olduğu dolayısıyla H0 hipotezinin reddedilmesi gerektiği belirlenmiştir. Çalışılan kurumun özel sektör veya kamu kuruluşu olması bu madde üzerinde anlamlı bir farklılığa neden olmaktadır.

“Yaptığım sportif aktivitelerin başta fiziksel ve ruhsal olmak üzere tarafıma bir fayda sağladığımı düşünüyorum.” Maddesine ait Asymp. Sig. değeri 0,05’ten büyük çıkmaktadır. Dolayısıyla bu maddeye ait hipotez reddedilememektedir. Çalışılan kurumun kamu veya özel sektör olması bu madde üzerinde anlamlı bir farklılığa neden olmamaktadır.

Tablo 14. Çalışılan kurum ve Spor aktivitelerine ilişkin katılımcı görüşleri Man-Whitney-U testi

	5. Spor yaptığım kurum sağlıklı çalışma olanaklarına sahiptir.	12. Yaptığım sportif aktivitelerin başta fiziksel ve ruhsal olmak üzere tarafıma bir fayda sağladığımı düşünüyorum.
Mann-Whitney U	22414,000	26447,500
Wilcoxon W	95950,000	99983,500
Z	-2,955	-,244
Asymp. Sig. (2-tailed)	,003	,807

a. Grouping Variable: Çalıştığınız kurum

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Yapılan güvenilirlik analizi sonucu çalışmanın 0,95 Alpha ile yüksek güven düzeyinde bulunduğu belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına güvenilebileceği belirlenmiştir.

Demografik dağılıma bakıldığında katılımcıların çoğunluğunun 18-25 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Erkek katılımcıların kadınlara göre ağırlıkta olduğu bulunmuştur. Çoğunluk evlidir. Katılımcıların çoğunluğunun Lise mezunu oldu-

ğu belirlenmiştir. Ankete katılanların neredeyse tamamı il merkezlerinde yaşamaktadır.

Çalışma istatistiklerine bakıldığında, Kamu çalışanlarının çoğunlukta olduğu ve 10 yıldan az çalışanların daha fazla olduğu görülmektedir.

Katılımcılardan özellikle özel spor merkezlerinde talep edilen fiziksel “ortopedik” muayene raporu istenmediği, bu nedenle ilerleyen süreçlerde bazı fiziksel rahatsızlıklar yaşadıkları yönündeki katılımları dikkat çekmektedir.

Katılımcıların büyük çoğunluğunun “tamamına yakını” belirli bir yaş sonrasında fiziksel ortopedik anlamda alınacak uzman görüşüne ve muayene sonrasındaki sonuca göre sportif aktivitelere yönelmeleri yönünde görüş bildirdikleri saptanmıştır. Bu durum bilinçli spor aktivitelerinin yapılmadığı ya da kontrollü sportif aktivitelere yönelik uygulamalar gerçekleştirilmediğini göstermektedir. Oluşan bu sorun 45 yaş üzeri 15 yaş altı bireylerde bazı fiziksel sorunlar yarattığını göstermektedir.

Spor aktivitelerine ait maddeler incelendiğinde, spor konusunda uzman görüşüne başvurulması ve spor hekimliğinin önemi konularında yaş gruplarının herhangi bir farklılığa sebep olmadığı belirlenmiştir.

Cinsiyetin spor salonlarındaki aktiviteler ve bu aktiviteler hakkındaki bilgilendirme, fiziksel sorunlar yaşanması, spor hekimliğinin öneminin kavranması ve devlet desteğinin verilmesi gibi konularda farklılaşmaya neden olduğu diğer maddelerde herhangi bir farklılık yaratmadığı belirlenmiştir.

Kronik ve fiziksel sorun yaşama daha fazla uzman görüşüne başvurma konusunda ve daha fazla ortopedik sorunlara neden olma konusu birbirinden bağımsız iki konudur. Spor planlaması ile sorun yaşanması durumunda müdahale konuları ise kronik fiziksel sorun yaşama durumundan bağımsız değildir.

Eğitim spor öncesi uzman görüşüne başvurma konusunda anlamlı bir farklılığa yol açmazken, spor aktivitelerinin eğitimi ve bilinç konuları eğitime göre farklılaşmaktadır.

Özel sektör veya kamu çalışanı olunması, spor yapılan kurumun sağlıklı çalışma olanaklarına sahip olması konusunda anlamlı bir farklılığa neden olurken, fiziksel ve ruhsal fayda sağlama konusunda anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır.

KAYNAKLAR

AÇIKADA, C., ve ERGEN, E., (1990). Bilim ve spor, Büro-tek ofset matbaacılık, Ankara.

AKGÜN, N., (1989). Egzersiz fizyolojisi, 3. Baskı, Cilt: 1, Ankara.

ANDERSON, S.J., (1991). Acute knee injuries unique to young athletes, Phys Sports Med, 19 (11): 69-76.

ANDERSON, S.J., (2002). Lower extremity injuries in youth sports, Pediatr Clin North Am, 49 (3): 627- 641.

AYDIN, T., (2006). Spor yaralanmalarının patomekaniği, Türkiye Klinikleri J Int Med Sci, 2(27): 8-17.

BEATY, J.H., (2001). Rockwood and wilkins fracture in children, Lippincott, Williams and Wilkins, Philadelphia, PA.

BEKTAŞER, B., (2013). Antrenör-Sporcu-Spor Hekimi ve Sakatlık, <http://www.thf.gov.tr/bilgi-bankasi/hentbol-ve-saglik/antrenor-sporcu-spor-hekimi-ve-sakatlik>, Erişim tarihi: 23.10.2013.

BOYD, K.T., PIERCE, N.S., AND BATT, M.E. (1997). Common hip injuries in sport, Sports Med, 24 (4): 273–288.

- ERSOYOL, YILMAZ, Ş., (2011).** Orta öğretim kurumlarındaki öğrencilerin (14-17 Yaş) spor yaralanma sıklıkları, risk faktörleri Ve oluşum şekillerinin incelenmesi. (Burdur ili örneği), Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Isparta, s. 17.
- HALL, N., (2011).** Give it everything you got: Resilience for young males through sport. International Journal of Men's Health. 10 (1), 65-81.
- IOBST, C.A., AND STANITSKI, C.L., (2000).** Acute knee injuries, Clin Sports Med, 19: 621- 635.
- KOCHER, M.S., WATERS, P.M., AND MICHELLI, L.J., (2000).** Upper extremity injuries in the paediatric athlete, Sports Med., 30 (2): 117-135.
- KOTTLER, P., ROBERTO, N., AND NANCY, L., (2002).** Social marketing improving the quality of life, Sage Publication, 2.nd Edition, Clifornia, pp:112-113.
- KURU, E., (2000).** Sporda psikoloji, Ankara.
- LAWTON, R.L., CHOUDHURY, S., MANSAT, P., COFIELD, R.H., AND STANS, A.A., (2002).** Pediatric shoulder instability presentation, findings, treatment, and outcomes, J Pediatr Orthop, 22 (1): 52-61.
- NICHOLS, A.W., (1996).** The thoracic outlet syndrome in athletes, J Am Board Fam Pract, 9 (5): 346-355.
- NOWAK, J., MALLMIN, H., AND LARSSON, S., (2000).** The aetiology and epidemiology of clavicular fractures. A prospective study during a two-year period in Uppsala, Sweden, Injury, 31 (5): 353-358.
- POLAT, O., DEMIRKAN, A., OĞUZ, B., VE BAŞKAN, S., (2010).** Sporcularda göğüs ve karın yaralanmaları, Türkiye Klinikleri J Ortop & Traumatol-Special Topics, 3(1):51-7.
- SAKALLI, F. M., (2008).** Sporda sporcuların yaralanması ve risk faktörleri, Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, c: 3, s:7.
- SERASLAN M. Z., (1990).** Spor pazarlaması: Sporun topluma yaygınlaştırılmasında pazarlama tekniklerinden yararlanma, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Fakültesi Pazarlama Anabilim Dalı, Doktora Tezi, İstanbul, s.7.
- ÜNAL, H., VE MENGÜTAY, S., (2009).** Sporun sosyal yönden pazarlanmasına ilişkin tutum ölçeği geliştirme, Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi, 6(2), s. 254.
- WINGFIELD, K., MATHESON, G., MEEUWISSE, W.H., (2004).** Preparticipation evaluation: An evidence-based review, Clinical Journal of Sport Medicine; 14: 109-122. <http://www.sporbilim.com/sayfa.asp?mdl=haber¶m=105>, Spor ve spor kültürüne genel bakış, Erişim tarihi: 23.10.2013.

EK 1:

Spor aktiviteleri ve sağlık algısı hakkında yöneltilen sorulara ilişkin katılımcıların görüşleri aşağıdaki gibi özetlenmiştir.

Maddeler	Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
1. Her türlü fiziksel spor aktivitesinde mutlaka uzman görüşü alırım.	67%	24%	4%	4%	1%
2. Spor salonlarında uygulanan aktiviteler fiziksel açıdan beni tatmin etmiyor.	34%	43%	3%	10%	9%
3. Yaşadığım bazı fiziksel sağlık sorunlarında aldığım uzman hekim görüşleri sorunlarımın hızla giderilmesine katkı ve fayda sağlamaktadır.	4%	27%	17%	36%	16%
4. Rahatsızlığım/şikâyetlerim konusunda doktorumla rahat konuşup sorunlarımı anlatabilmekteyim.	12%	43%	10%	28%	8%
5. Spor yaptığım kurum sağlıklı çalışma olanaklarına sahiptir.	17%	27%	11%	31%	14%
6. Yapacağım aktiviteler ile ilgili nereden ve nasıl bilgi alacağımı bilmiyorum.	15%	31%	17%	25%	12%
7. Kendime uygun olan fiziksel hareketler konusunda ortopedi uzmanı hekim, spor hekimi veya bu konuda uzmanlığı olan birisinden kendime uygun aktivitelere yönelik bilgileri aldıktan sonra planlamalar yaparım. Bu durum bana daha fazla fayda sağlayacağına	39%	29%	2%	20%	11%
8. Yaşadığım bazı fiziksel sorunlar (özellikle kas ve doku zedelenmelerinde) nedeniyle görüş ile tıbbi yardım aldığım fizyoterapist-Ortopedi uzmanı kısa zamanda sorunuma fayda sağlamıştır.	10%	18%	8%	30%	34%
9. Spor hekimliği alanında daha fazla uzman yetiştirilmesi ve sporcu sağlığı merkezlerinin açılmasının önemli olduğunu düşünüyorum.	20%	35%	6%	25%	14%
10. Yaptığım aktivite ile ilgili gösterdiğim performansı uzman hekim ve ilgili spor uzmanı değerlendirip gerekli bilgiyi tarafıma verir.	11%	13%	10%	36%	30%

11. Sağlık Bakanlığı ile ilgili resmi kurumların başta spor aktivitelerinin yapıldığı kurumlara yönelik denetim uygulamalarını artırması ve buna yönelik ortopedi ile fizyoterapist hekim uygulama zorunluluğunu getirmesi gerekir.	11%	36%	18%	22%	13%
12. Yaptığım sportif aktivitelerin başta fiziksel ve ruhsal olmak üzere tarafıma bir fayda sağladığını düşünüyorum.	13%	22%	19%	32%	15%
13. Yaptığım aktivitelerde daha çok ortopedik rahatsızlıklarla karşılaşırım.	6%	9%	3%	43%	39%
14. Yaptığım spor uygulamaları ile aktivitelerinde sık sık fiziksel sorunlar (kırık, çıkık vb.) yaşarım.	4%	14%	9%	38%	35%
15. Spor uygulamalarının yapıldığı kurumlarda ve işletmelerde yaşanan fiziksel sağlık sorunlarına hemen müdahale edecek uzman hekim (ortopedi) bulundurulması zorunlu hale getirilmelidir.	5%	14%	11%	44%	26%
16. Yaşadığım fiziksel sorun nedeni ile artık sportif aktiviteler yapmam imkansız hale geldi.	3%	6%	5%	25%	60%
17. Sportif aktiviteler konusunda istenen sağlık raporunda mutlaka ortopedi uzmanı hekim tarafından da görüş ya da bilgi alınması uygun olur. Bu durum ileride yaşanabilecek sorunların da önüne geçilmesine katkı sağlayacaktır.	28%	40%	12%	10%	10%
18. Tarafıma uygulanan sportif aktiviteler konusunda gerekli bilgilendirmeye tabi tutulmadım. Bu nedenle yaptığım her türlü sportif aktivite fiziksel anlamda sorun yaşamama neden oluşturdu.	32%	33%	16%	10%	10%
19. Yaptığım spor aktivitesi nedeniyle yaşadığım fiziksel soruna uygulanan hekim müdahalesi sonucunda kalıcı rahatsızlık ve fiziksel aktivite sorunu yaşadım.	5%	13%	10%	28%	45%
20. Spor hekimliği ve ortopedi konusundaki bilinç düzeyi aktif hale getirilmeli, toplum ve bireyler bu konuda bilinçlendirilmelidir.	30%	21%	22%	16%	11%
21. Sporunun yaşadığı fiziksel sorunlar nedeniyle ortaya çıkan sağlık sorunlarına ilişkin devlet karşılıksız hizmet sunmalı ve bunu sosyal sorumluluk haline getirmelidir.	65%	22%	3%	4%	6%

HAKEM KURULU

ADI SOYADI	BAĞLI OLDUĞU KURUM
A. Aylin ALSAFFAR	ÖZYEGİN ÜNİVERSİTESİ
A.Seza BAŞTUĞ	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ KLİNİK ECZACILIK ECZACILIK TEMEL BİLİMLERİ A.B.D.
Acar TÜZÜNER	ANKARA ÜNV. TIP. FAK. GENEL CERRAHİ A.B.D.
Ali KUZU	SAKARYA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ MYO. YBP. BŞK.
Asuman BİRİNCİ	19 MAYIS ÜNV. TIP FAK. TIBBİ MİKROBİYOLOJİ A.B.D.
Aylin ZEKİOĞLU	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Ayşe Ferda Ocakçı	Marmara Üniversitesi
Burat TANDER	19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÇOCUK CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Burçak BİLGİNER	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Burçin ÇELİK	19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Cem KOPUZ	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ ANATOMİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Cengiz AKALAN	ANKARA ÜNV. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ANTRENÖR EĞİTİMİ BÖLÜM BAŞKANI
Cetin YAMAN	SAKARYA ÜNV. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
Cihan İŞLER	BAĞCILAR DEVLET HASTANESİ BEYİN CERRAHİSİ KLİNİK BAŞASİSTANI
Emre YANİKEKREM	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
Engin CALGÜNER	GAZİ ÜNV. TIP FAK. ANATOMİ A.B.D.
Erdem BÜYÜKBİNGÖL	Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Analitik Kimya A.B.D. Öğretim Üyesi
Ergün TOZKOPARAN	GATA TIP FAKÜLTESİ GÖĞÜS HASTALIKLARI A.B.D.
Ersin ERDOĞAN	UFUK ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Fatih ÇATIKKAŞ	Bartın Üniv. BESYO
Feyza ERKAN KRAUSE	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ GÖĞÜS HASTALIKLARI A.B.D.
Gökhan BOZKURT	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
GökhanDELİCEOĞLU	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ

Habib GEDİK	OKMEYDANI EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ MİKROBİYOLOJİ KLİNİĞİ ENFEKSİYON HASTALIKLARI BÖLÜMÜ
Hacı Ahmet PEKEL	GAZİ ÜNV. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
Hakan CANER	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK. BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Hakan GÜVEN	OKMEYDANI EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ GENEL CERRAHİ KLİNİK ŞEF. YRD.
Hakan Murat KORKMAZ	ICSU
Hakan ORUÇKAPTAN	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Hakan UNCU	ANKARA ÜNV. TIP. FAK. GENEL CERRAHİ A.B.D.
Haluk ÖZSARI	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FİZİK TEDAVİ ve REHABİLİTASYON A.B.D.
Hatice YALÇIN	KAMANANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
Hatice YILDIRIM SARI	İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
Hülagü KAPTAN	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ NÖROŞİRÜRJİ A.B.D.
Işık BAYRAKTAR	GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SESAM
Kemal BENLİ	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Lale ORTA	OKAN ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ
Levent BAYRAKTAR	ATAKENT VETERINARY MEDICINE
M. Ömür KASIMCAN	ÖZEL
Mehmet Yalçın TAŞMEKTEPLİGİL	19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Menderes KABADAYI	19 MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Metin KAPAN	CERRAHPAŞA TIP FAK. GENEL CERRAHİ A.B.D.
Metin SAYIN	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Mine ÖZYAZICI	EGE ÜNİVERSİTESİ ECZACILIK FAKÜLTESİ FARMASÖTİK TEKNOLOJİ A.B.D.
Mustafa TUNCA	GATA TIP FAKÜLTESİ DERMATOLOJİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Nail KIRZ	CERRAHPAŞA TIP FAKÜLTESİ ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ

Nejat AKALIN	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Nimet Sevgi Gençalp	MARMARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ
Nur DİLBAZ ALACAHAN	ÇANAKKALE 18 MART ÜNİVERSİTESİ İ.İ.B.F. İKTİSAT BÖLÜMÜ
Osman EKİN ÖZCAN	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Oya KERİMOĞLU (ŞİPAHİGİL)	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ FARMASÖTİK TEKNOLOJİ A.B.D.
Pelin AVŞAR	DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
Ramazan ERDEM	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ İ.İ.B.F. SAĞLIK YÖNETİMİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Salih Murat AKIN	CERRAHPAŞA TIP FAK. ANATOMİ A.B.D.
Saliha ALTIPARMAK	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEK OKULU HALK SAĞLIĞI A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Turgay DALKARA	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ NÖROLOJİK BİLİMLER A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Türker KILIÇ	MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN ve SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Yaseri KARTER	CERRAHPAŞA TIP FAK. İÇ HASTALIKLARI A.B.D.
İbrahim ÇAM	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ SPOR YÜKSEK OKULU ÖĞRETİM ÜYESİ
İlker ATEŞ	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAK. TOKSİKOLOJİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
İlknur TÜTÜNCÜ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Zeliha BÜYÜKBİNGÖL	Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Analitik Kimya A.B.D. Öğretim Üyesi
Zerrin PELİN	Gazikent Ün öğretim üyesi
Ö. Selçuk PALAOĞLU	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ A.B.D. ÖĞRETİM ÜYESİ
Özlem SÖĞÜT	EGE ÜNİVERSİTESİ ECZACILIK FAKÜLTESİ TEMEL ECZACILIK ANALİTİK KİMYA A.B.D.
A. Salih GÖKTEPE	GATA TIP FAKÜLTESİ
Abdi ÖZASLAN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Abdullah EKMEKÇİ	GAZİ ÜNV. TIP FAK.
Abdülğani TATAR	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.

Adile ÇEVİKBAŞ	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAK.
Ahmet UZUN	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Ahmet AYYILDIZ	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Ahmet ÇELİKKOL	EGE ÜNV. TIP FAK.
Ahmet SONGUR	AFYON KOCATEPE ÜNV. TIP FAK.
Ahmet UYGUN	GATA TIP FAKÜLTESİ
Ahmet Nezih KÖK	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Ahmet Yılmaz ÇOBAN	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Ali AYDINLAR	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Ali BENİAN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Ali FIRAT	ANKARA ÜNV. TIP FAK.
Ali Ahmet DOĞAN	KIRIKKALE ÜNV. SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET VE ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Ali Demir SEZER	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAK.
Alis ÖZÇAKIR	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Alpaslan ŞENEL	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Aslan KALKAVAN	DUMLUPINAR ÜNV. SPOR YÜK. OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Aslı UÇAR	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Ayda ÇELEBİOĞLU	ATATÜRK ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
Ayhan CÖMERT	ANKARA ÜNV. TIP FAK.
Ayhan ÖZŞAHİN	MARMARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Aysun UZ	ANKARA ÜNV. TIP FAK.
Ayşe Sezen BAYOĞLU	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Ayşegül GÜVENÇ	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Ayşin ALAGÖL	BAĞCILAR DEVLET HASTANESİ KKB.
Azize Yaman ŞENER	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAK.
Bahadır Bülent GÜNGÖR	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Barış BAYKAL	GATA TIP FAKÜLTESİ
Benan MUSELLİM	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Besim AKIN	MARMARA ÜNV. İ.İ.B.F.
Betül Sever YILMAZ	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Bilge YILMAZ	GATA TIP FAKÜLTESİ
Birol DOĞAN	Ege Üniv. Spor Yük.OKulu Hareket ve Antreman Bilimleri A.B.D.

Birsen BİLGİCİ	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Bülent DURAN	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Bülent EDİZ	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Bülent TUTLUOĞLU	CERRAHPAŞA TIP FAK.
C.Avni BABACAN	GAZİ ÜNV. TIP FAK.
Canan KARAALP	EGE ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Canan Oğan HASÇİÇEK	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Cemal AYGIT	BAĞCILAR DEVLET HASTANESİ KKB.
Cengiz IŞIK	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV TIP FAK. TIP FAKÜLTESİ ORTOPETİ VE TARVMATOLOJİ A.B.D.
Cihan URAS	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Cumhur ASLAN	ÇANAKKALE 18 MART ÜNV. FEN.EDB.FAK.İSTATİSTİK BÖLÜMÜ
Cumhur BİLGİ	GATA TIP FAKÜLTESİ
Doğan BIÇKI	ÇANAKKALE 18 MART ÜNV. FEN.EDB.FAK.İSTATİSTİK BÖLÜMÜ
Ebru Özgül GÜLER	ÇUKUROVA ÜNV. İ.İ.B.F. EKONOMETRİ BÖLÜMÜ
Eda PURUTÇUOĞLU	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Efsun Ezele ESATOĞLU	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Emel IRGİL	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Emel Öykü ÇETİN UYANIKGİL	EGE ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Emin Özgür AKGÜL	GATA TIP FAKÜLTESİ
Emine ÖZMETE	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Engin ŞARER	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Erdal ZORBA	GAZİ ÜNV. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTRENMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Erdinç ESEN	GAZİ ÜNV. TIP FAK.
Ergün BOZOĞLU	GATA TIP FAKÜLTESİ
Erol AYAZ	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Erol KOÇ	GATA TIP FAKÜLTESİ
Ertuğrul GELEN	SAKARYA ÜNV. SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Esat Uğur GÖRPE	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Fadıl ÖZYENER	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.

Fahri ERDOĞAN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Fatih KILINÇ	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNV. SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Fatma DEMİRKAYA MİLOĞLU	ATATÜRK ÜNV. ECZACILIK FAK.
Fatma Nur KAYASELÇUK	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Fazilet KAYASELÇUK	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
Fehmi TUNCEL	ANKARA ÜNV. SPOK YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Ferhat ERİŞİR	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Feridun ŞİRİN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Fevziye CANBAZ TOSUN	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Feyza KARAGÖZ GÜZEY	BAĞCILAR DEVLET HASTANESİ KKB.
Figen GÜRSOY	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Gökhan GÖKTALAY	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Göksel ŞENER	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAK.
Gökşin ŞENGÜL	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Gülden PEKCAN	HACETTEPE ÜNV. BESLENME ve DİYETETİK BÖLÜMÜ
Gülden Z. OMURTAG	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAK.
Güler KAHRAMAN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Gülgün ERSOY	HACETTEPE ÜNV. BESLENME ve DİYETETİK BÖLÜMÜ
Gülşen KORFALI	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Gülten HERGÜNER	SAKARYA ÜNV. SPOR MESLEK YÜK.OKULU
Gülşen ERYILMAZ	ATATÜRK ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
Gülşen KIRLA	ÇUKUROVA ÜNV. İ.İ.B.F. EKONOMETRİ BÖLÜMÜ
Gürol AÇIKGÖZ	GATA TIP FAKÜLTESİ
H. Koray TOPGÜL	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
H. İnci GÜL	ATATÜRK ÜNV.ECZACILIK FAK.
Hacer ÖNEN	GAZİ ÜNV. TIP FAK.
Hadiye ÖZER	ATATÜRK ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
Hakan USLU	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Hakkı Tangut AKAY	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
Halil YAMAN	GATA TIP FAKÜLTESİ
Hasan ALAÇAM	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ

Hasan BAĞCI	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Hasene ÖZÇAM AK	SAMATYA DEVLET HASTANESİ KADIN DOĞUM
Havva ÖZKAN	ATATÜRK ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
Hayri ERKOL	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Haşım OLGUN	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Hülya Gökmen ÖZEL	HACETTEPE ÜNV. BESLENME ve DİYETETİK BÖLÜMÜ
Hüseyin ÖZ	CERRAHPAŞA TIP FAK.
İlhan KARABIÇAK	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
İlkay YILDIZ	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
İlker ERCAN	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
İlker TAŞCI	GATA TIP FAKÜLTESİ
İlkin ÇAVUŞOĞLU	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
İnci ALİCAN	MARMARA ÜNV. TIP FAK.
İrfan PAPİLA	CERRAHPAŞA TIP FAK.
İsmail ÇEPNİ	CERRAHPAŞA TIP FAK.
İsmet KIRPINAR	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Kaan KÜÇÜKOĞLU	ATATÜRK ÜNV. ECZACILIK FAK.
Kadir BAL	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Kadir Emre AKKUŞ	CERRAHPAŞA TIP FAK. ÜROLOJİ A.B.D.
Kamil ÖZDİL	ÜMRANIYE DEVLET HASTANESİ İÇ HASTALIKLARI KLİNİĞİ
Kaya ÖZKUŞ	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Kenan GÜMÜŞTEKİN	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Konçuy SİVRİOĞLU	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Koray AYDEMİR	GATA TIP FAKÜLTESİ
Koray KARABEKİROĞLU	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Lale YÜCEYAR	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Levent KIRILMAZ	EGE ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Levent Naci ÖZLÜOĞLU	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
Leyla SAĞLAM	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
M. Ahmet TUNÇKIRAN	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
M. Burak HOŞCAN	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
M.Ayberk KURT	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
M.Hamidullah UYANIK	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Mahmut AKBOLAT	SAKARYA ÜNV. SAĞLIK HİZMETLERİ M.Y.O.

Mahmut Can YAĞMURDUR	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
Maksut COŞKUN	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Mehmet ADA	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Mehmet BAYKARA	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Mehmet ERGÜN	GAZİ ÜNV. TIP FAK.
Mehmet ERTENÜ	ÜMRANİYE DEVLET HASTANESİ İÇ HASTALIKLARI KLİNİĞİ
Mehmet TOP	HACETTEPE ÜNV. İ.İ.B.F. SAĞLIK İDARESİ BÖLÜMÜ
Mehmet ZARİFOĞLU	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Mehmet Akif ZİYAGİL	AMASYA ÜNV. SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Mehmet Ali TAŞKAYNATAN	GATA TIP FAKÜLTESİ
Mehmet Devrim TOPSES	ÇANAKKALE 18 MART ÜNV. FEN.EDB.FAK.İSTATİSTİK BÖLÜMÜ
Mehmet Faik ÖZÇELİK	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Mehmet GÜÇLÜ	GAZİ ÜNV. SPOR MESLEK YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Mehmet GÜNAY	GAZİ ÜNV. SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Mehmet Levent ALTUN	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Mehmet Tahir ALTUĞ	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Mehmet Zeki HAZNEDAROĞLU	EGE ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Mehtap BULUT	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Melahat Emine DÖNMEZ	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Melda KORKMAZ	BALTA LİMANI HASTANESİ FİZİK TEDAVİ ve REHABİLİTASYON KLİNİĞİNİ İSTANBUL
Meltem ÇETİN	ATATÜRK ÜNV. ECZACILIK FAK.
Mesut SANCAR	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ KLİNİK ECZACILIK A.B.D.
Mete DÜREN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Metin ÖZATA	GATA TIP FAKÜLTESİ
Metin ÖZKAN	GATA TIP FAKÜLTESİ
Metin YAMAN	GAZİ ÜNV. SPOR MESLEK YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Mithat GÜNAYDIN	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ

Murat HANCI	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Murat HÖKELEK	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Murat TUNCER	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Murat YÜCE	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Mustafa GÜL	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Mustafa YÜKSEL	MARMARA ÜNV. TIP FAK.
Muzaffer BAHCIVAN	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Müdiye Yıldız BIÇAKÇI	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Nadiye Pınar AY	MARMARA ÜNV. TIP FAK.
Nazan BİLGEL	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Nazım KORKUT	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Nebahat GÜLCÜ	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Necdet KOCABIYIK	GATA TIP FAKÜLTESİ
Nermin KELEBEK GİRGİN	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Nermin KILIÇ	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Nermin Nühket MAS	AFYON KOCATEPE ÜNV. TIP FAK.
Neylan ZİYALAR	İSTANBUL ADLİ TIP ENSTİTÜSÜ
Nezih ÖZKAN	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.BEYİN ve SİNİR CERRAHİSİ A.B.D.BŞK.
Nihal APAYDIN	ANKARA ÜNV. TIP FAK.
Nilgün SARP	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK. SAĞLIK KURUMLARI YÖNETİCİLİĞİ A.B.D.
Niyazi ENİSELER	CELAL BAYAR ÜNV. SPOR YÜK.OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Nurten KARA	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Nusret KORUN	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Okan İSTANBULLUOĞLU	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
Oktay BÜYÜKAŞIK	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Oktay SARI	GATA TIP FAKÜLTESİ
Onursal BUĞRA	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Osman AKTAŞ	ATATÜRK ÜNV. TIP FAK.
Osman DÖNMEZ	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Osman SABUNCUOĞLU	MARMARA ÜNV. TIP FAK.
Osman YEŞİLDAĞ	MARMARA ÜNV. TIP FAK.

Osman ŞENER	GATA TIP FAKÜLTESİ
Ömer Rıfki ÖNDER	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Ömer TANTUŞ	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Özcan SAYGIN	MUĞLA ÜNV. SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Özdemir SEVİNÇ	ÇANAKKALE 18 MART ÜNV. TIP FAK.
Özgür KASAPÇOPUR	ÇAPA TIP FAK.
Pamir ERDİNÇLER	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Petek BALLAR	EGE ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Polat DURSUN	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
Polat DURUKAN	ERCİYES TIP FAK.
Pınar ÇAKIROĞLU	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Ramazan YILMAZ	MEVLANA ÜNV. TIP FAK.
Rasim KALE	K.T.Ü. SPOR YÜKSEK OKULU HAREKET ve ANTREMAN BİLİMLERİ A.B.D.
Recep SÜTÇÜ	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNV. TIP FAK.
Sabiha SEVİNÇ ALTAŞ	SAKARYA ÜNV. SAĞLIK HİZMETLERİ M.Y.O.
Sadık KILIÇTURGAY	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Saffet KARACA	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Salih GÜLŞEN	BAŞKENT ÜNV. TIP FAK.
Salih PEKMEZCİ	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Samet KOÇ	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Sebati ÖZDEMİR	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Selçuk KÖKSAL	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Selma DÜZENLİ GEBDİREMEN	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Senihe Rengin YILDIRIM GRIFFIN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Serap ALTUNTAŞ	ATATÜRK ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
Serdar KULA	GAZİ ÜNV. TIP FAK.
Sevda LAFÇI	AFYON KOCATEPE ÜNV. TIP FAK.
Seyfettin ULUDAĞ	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Sezgin Özgür GÜNEŞ	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Sibel BARIŞ	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Sibel GÜRÜN	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.

Sinem GÖKTÜRK	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAK.
Suat Nail ÖMEROĞLU	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Süleyman ATAUS	ÇAPA TIP FAK.
Süreyya ÖLGEN	ANKARA ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Sıtkı ARI	
Ş.Erol BOLU	GATA TIP FAKÜLTESİ
Şafak ERMERTCAN	EGE ÜNV. ECZACILIK FAKÜLTESİ
Şefik GÖRKEY	MARMARA ÜNV. TIP FAK.
Şefik GÜRAN	GATA TIP FAKÜLTESİ
Şehamet BÜLBÜL	MARMARA ÜNV. İ.İ.B.F.
Şengül HABLEMİTOĞLU	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Şeref ULUOCAK	ÇANAKKALE 18 MART ÜNV. FEN.EDB.FAK.İSTATİSTİK BÖLÜMÜ
Şermin TETİK	ULUSLAR ARASI KIBRIS ÜNV. ECZACILIK FAK.
Şule APIKOĞLU RABUŞ	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAK.
Tanju BEĞER	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Tarık AKÇAL	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Tonguç DEMİR BERKOL	BAKIRKÖY SADİ KONUK EĞİTİM HASTANESİ
Turgut İPEK	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Tülin ŞENGÜL	ANKARA ÜNV. TIP FAK.
Tülin Tıraje CELKAN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Tümer ULUS	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Türkan YILDIRIM	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.
Türkan YURDUN	MARMARA ÜNV. ECZACILIK FAK.
Ümit TAŞKIN	BAĞCILAR DEVLET HASTANESİ KKB.
Ümit AYDOĞAN	GATA TIP FAKÜLTESİ
Ümit BİNGÖL	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Ümit Süleyman ŞEHİRLİ	MARMARA ÜNV. TIP FAK.
Ünal BİLİR	ÇANAKKALE 18 MART ÜNV. FEN.EDB.FAK.İSTATİSTİK BÖLÜMÜ
Ünal EGELİ	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Vedat ÇİMEN	DARICA FARABİ DEVLET HASTANESİ
Veli DUYAN	ANKARA ÜNV. SAĞLIK BİLİMLERİ FAK.

Yakup HACI	ÇANAKKALE 18 MART ÜNV. FEN.EDB.FAK.İSTATİSTİK BÖLÜMÜ
Yakup Sancar BARIŞ	19 MAYIS ÜNV. TIP FAKÜLTESİ
Yalçın KARAGÖZ	ATATÜRK ÜNV. ECZACILIK FAK.
Yalçın KIRICI	GATA TIP FAKÜLTESİ
Yalın DİKMEN	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Yeşim UNCU	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Yücel KADIOĞLU	ATATÜRK ÜNV. ECZACILIK FAK.
Zehra Zerrin ERKOL	ABANT İZZET BAYSAL ÜNV. TIP FAK.
Zeliha YAZICI	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Zeynep KAHVECİ	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.
Zeynep Oşar SİVA	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Ziya SALİHOĞLU	CERRAHPAŞA TIP FAK.
Züleyha ALPER	ULUDAĞ ÜNV. TIP FAK.

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ
Atakent 2 Mah. Akasya 1 Evleri C2/23 Blok Kat 4 D 17 Halkalı Küçükçekmece İstanbul

<http://www.sstbdergisi.com>

<http://www.sstbdergisi.net>

<http://www.sstbdergisi.org>

<http://www.sstbdergisi.info>

<http://www.sstbdergisi.biz>

E-mail: info@sstbdergisi.com